

Mottagare: Utbildningsdepartementet

Kungl. Konsthögskolans yttrande avseende inbjudan att inkomma med underlag till regeringens forsknings- och innovationspolitik

Kungl. Konsthögskolan har getts möjlighet att inkomma med ett underlag inför regeringens kommande forsknings- och innovationspolitiska proposition (U2023/01467).

Bakgrund

Kungl. Konsthögskolan erbjuder sedan år 1735 utbildningar i fri konst och arkitektur på konstnärlig grund. Sedan början av 2000-talet bedriver högskolan även konstnärlig forskning samt konstnärligt utvecklingsarbete inom fri konst och arkitektur med konstnärlig kunskapsproduktion. Den konstnärliga forskningen är alltid fri och obunden, och forskningsfrågorna formuleras utifrån det konstnärliga fältets och de individuella forskarnas behov.

Konstnärlig forskning

Forskning och utbildning på konstnärlig grund utgör hörnstenar i konstens ekosystem och både angår och berör samhället i stort. Tillgång till och utövande av konst och kultur är dessutom avgörande för utvecklingen av och upprätthållandet av ett demokratisk samhälle.

Den konstnärliga forskningen på Kungl. Konsthögskolan omfattar såväl processuell materialbaserad forskning och tematiskt orienterad kunskapsproduktion genom användandet av konstnärliga strategier. Den konstnärliga forskningen reflekteras inom utbildningens alla nivåer.

Konstnärlig forskning bidrar genom sitt kreativa tänkande och förhållningssätt till att stimulera innovation, såväl som att erbjuda kritik på tvären av cementerande föreställningar och praktiker i forskningssamhället i stort. Grundförutsättningar för den konstnärliga forskningen är därför en avgörande strategisk fråga, inte bara för det konstnärliga forskningsfältet utan för samhällsforskning i stort, något som också lyfts i Vetenskapsrådets Forskningsöversikt 2023.

Nyttiggörande och tillämpad forskning inom fri konst och arkitektur

Den konstnärliga forskningen ger fördjupade kunskaper kring processer och metoder i fri konst och arkitektur och har utvecklat spetskompetens i hur en kan forska med och genom sensoriska verktyg (såsom visuella, materiella, soniska och kinetiska) och synliggör hur våra sinnen, former och estetiker är integrerade och påverkar oss i hur vi verkar och organiserar samhället. På dessa sätt bidrar konstnärlig forskning med kunskap, som inte omfattas av andra discipliner, till olika samhällsfrågor.

Det är därför önskvärt att forskningsbidrag i framtiden också kan ges till infrastruktur och material, som är avgörande för den konstnärliga forskningens utveckling och möjlighet att verka.

Internationalisering och samverkan

Samverkan är centralt inom de konstnärliga utbildningarna och forskningen. Den största delen av forskningen vid Kungl. Konsthögskolan sker i kontakt med eller i nära samarbete med internationella konstnärliga forskare och institutioner. För närvarande pågår högskolans projekt i t.ex. Italien, Peru, Chile och USA.

Det är önskvärt att möjlighet för forskningsstöd till internationell samverkan etableras.

Hållbarhet

Vår tid kräver att vi utvecklar kunskap kring hållbarhet, både vad gäller material och förhållningssätt till ekologi, sociala, kulturella och politiska fenomen. Högskolans praktikbaserade forskning inom arkitektur fokuserar specifikt på hållbarhet inom byggsektorn och urbana sammanhang. Det är en stor utmaning att hålla denna forskning levande på grund av det mycket begränsade stöd som finns tillgängligt.

Vi önskar därför fler forskningsmedel/utökat anslag som är specifikt riktade till hållbarhetsforskning inom praktikbaserad forskning.

Säkerhetsrisker

Kungl. Konsthögskolan bygger upp skydd kring IT-säkerhet samt noggrannhet kring GDPR-rutiner och forskningsdata. Inom konstnärlig forskning ser högskolan inte många säkerhetsrisker i Sverige utan snarare uppmuntrar till fler kunskapsutbyten med nationella och internationella partners. Samtidigt är vi uppmärksamma kring eventuella säkerhetshot i relation till t.ex. frågor om yttrandefrihet eller infiltration.

Konklusion

Kungl. Konsthögskolans aktuella och framtida forskningsprioriteringar är att fortsätta utveckla praktikbaserad forskning inom fri konst och arkitektur med bas i de konstnärliga praktikerna och genom individuella forskare. Det är avgörande för konstnärlig forskning, att forskningsinfrastrukturer inom olika praktiker kan förnyas och utvecklas. Förnyelse av föråldrad infrastruktur och utveckling av strategier inom den konstnärliga forskningen som kan leda till innovativa och hållbara lösningar försvåras av en mycket begränsad ekonomisk situation (orsaker är bl.a. omfattande hyresökningar). Detta är det största hotet och problemet för den konstnärliga forskningen i nuläget.

Beredningen av Kungl. Konsthögskolans underlag har skett i rektors ledningsråd.

Stockholm 2023-10-30

Sanne Kofod Olsen, rektor

Åsa Andersson, forskningshandläggare